

Ecologisch beheer Flanders Nippon Hasselt

Marc Vandevijvere, sinds begin 2006 greenkeeper van golfbaan Flanders Nippon in Hasselt, heeft zijn visitekaartje afgegeven. Samen met bio groeningenieur Geert Vande Kerkhof van de stad Hasselt heeft hij een beheersplan opgesteld om te komen tot ecologisch onderhoud van de golfaccommodatie. Beide heren presenteerden hun rapport op dinsdag 24 oktober jl. – in aanwezigheid van directeur Jean Vandeputte – aan de redactie van Greenkeeper en de Belgische krant Het Belang van Limburg. Flanders Nippon is een van de eerste Belgische golfbanen die een ecologisch beheersplan heeft opgesteld.

Auteur: Marlies van Iersel

Flanders Nippon is een 60 hectare grote golfbaan vlakbij het centrum van de stad Hasselt, die eigenaar is van de grond van het complex waarlangs het Albertkanaal stroomt. Rondom de golfaccommodatie die een 18 holes en een 9 holes baan telt, ligt een stadspark. De leden van de golfclub spelen op de 18 holes, de 9 holes zijn opengesteld voor iedereen. Op deze baan is het mogelijk zonder Golfvaardigheidsbewijs te spelen. Flanders Nippon werd omstreeks 1980 aangelegd in een overstromingsgebied ten zuiden van het Albertkanaal. De regenrivier De Demer, die van Bilzen naar Diest stroomt en daar uitmondt in De Dijle, baant zich een weg door het gebied.

Belgische golfindustrie

Jean Vandeputte, directeur van Flanders Nippon, stelt in zijn inleiding dat de ontwikkeling van golf

tot eco golf voor de golfindustrie in België een belangrijk argument kan zijn om te komen tot een betere acceptatie van het fenomeen golf in Vlaanderen. Anders dan in Nederland heeft de golfindustrie in het Vlaamse land niet altijd de volledige medewerking van haar omgeving. Golf is in België nog altijd een sport van een kleine groep mensen. Vandeputte, die ook vice-voorzitter is van de Vlaamse vereniging voor Golf, hamert langs die weg ook hard op de opleiding van greenkeepers.

Bodem stuurt beheer

Flanders Nippon ligt in een natuurlijk overstromingsgebied van De Demer. De bodem bestaat uit zandleem rond De Demer, een strook natte klei en – bij het Albertkanaal – een zanderige bodem, die bestaat uit zowel nat als droog zand.

Geert Vande Kerkhof legt uit dat het wezen van ecologisch beheer ligt in het zorgvuldig bekijken van de bodem om het onderhoud aan te passen aan de eigenschappen van de bodem. Vande Kerkhof trekt die lijn door naar de golfbaan en komt dan tot de conclusie dat er niet één golfterrein is, maar dat er eigenlijk meerdere golfterreinen zijn, omdat de golfbaan verschillende bodems heeft. Iedere bodem verdient zijn eigen aanpak, behandeling en onderhoud om te komen tot een goed resultaat. Vande Kerkhof doceert de aanwezigen een lesje bodemkunde: een kleibodem geeft vlug een zuurstoftekort, omdat de grond dichtslaat. Een zanderige bodem daarentegen geeft sneller een voedseltekort in het gras, omdat het water door het gras wegstroomt. "Pas het beheer dan ook aan de bodem aan", luidt het pleidooi van Vande Kerkhof.

Penetrograaf

Wie de bodem wil verbeteren, moet deze eerst leren kennen. De grond op Flanders Nippon is, zoals op veel golfbanen, opgehoogd met zand. Het gebied was zo nat, dat ophoging vanzelfsprekend leek. Het nadeel van deze actie is de (mogelijke) aanwezigheid van versturende lagen. Vande Kerkhof, een groot voorstander van het maken van bodemonsters, demonstreert op bijgaande foto de penetrograaf: een instrument dat de weerstand in de bodem meet. De uitslag geeft een indicatie van de moeite die een grasplantje moet doen om te groeien in de bodem, maar ook over de capillaire opstijgende werking van de grondwaterspiegel. Vande Kerkhof pleit bij een ecologisch beheer voor het instellen van peilputten, waarin de grondwaterspiegel gemakkelijk kan worden gemeten.

V.l.n.r. Arben Saraci (greenkeeper), Patrick Stevens (greenkeeper), Guy Pauly (greenkeeper), Rudi Swinnen (greenkeeper), Marc Vandevijvere (hoofdgroenkeeper), Rudi Hermans (assistent hoofdgroenkeeper). Op de foto ontbreken: Benny Putseys (greenkeeper/mecanicien), Guido Surinx (halftime caddiemaster) en Frank Claes (stagiaire groen)

Greenkeepers Flanders Nippon

Marc Vandevijvere volgde zijn opleiding bij IPC Groene Ruimte en was vroeger werkzaam bij A.H. De Man. Hij is een greenkeeper in hart en nieren met veel liefde voor zijn vak. Vandevijvere combineert zijn werk met een grote passie voor het golfspel. Bij een van de eerste wedstrijden op Flanders Nippon ging hij meteen met de eerste prijs naar huis. Marc Vandevijvere geeft leiding aan een team van zeven greenkeepers (zie foto) die het grote terrein bijhouden. Na zijn aantreden heeft hij gezorgd voor roulatie van taken. De mannen kunnen nu elkaars werk overnemen, ook gaan zij aan de slag op verschillende machines. Dat deze aanpak het werkplezier bevordert, heeft Vandevijvere tevreden kunnen vaststellen.

Demonstratie penetrograaf

Preventief werken

Ecologisch onderhoud gaat in de visie van Vandevijvere en Vande Kerkhof vaak samen met preventief beheer, zoals het kappen van bomen (in het geval van Flanders Nippon: exoten zoals de Amerikaanse eik en de Corsicaanse den) op plekken waar vaak schimmelvorming in het gras is tengevolge van een teveel aan schaduw. Toen Vandevijvere aantrad op Flanders Nippon waren de greens zwaar vervilt, tot een viltpakket van 6 cm. Sneed je er een stuk uit, kon je het gras gewoon uitwringen: zo nat was het. Als gevolg daarvan waren er plenty problemen, zoals poa annua, wortelrot en schimmels. Het gras was lui geworden, in de zomer werd het snel geel als gevolg van droogte. Vandevijvere zocht de oplossing in het bezanden, beluchten en enten van nieuw bodemleven. Inmiddels is het viltpakket verminderd, maar het is nog tamelijk vroeg om

hier veel over te zeggen. Het koppel Vandevijvere/Vande Kerkhof wil op korte termijn aan de slag met het nieuwe beheersplan. Dat impliceert een definitief afscheid van de anorganische meststoffen. Met de ruime ervaring in het greenkeepersvak van Vandevijvere en de brede theoretische kennis van Vande Kerkhof moet het ecologische beheersplan wel een succes worden.

Machinelijst Flanders Nippon

Greenplex 1 Ransomes
Greenplex 2 Ransomes
Tractor Ransomes CT 325
Tractor Shibaura SP 1400
Topdresser Vicon
Fairwaymaaier Jacobsen LF 3800
Golftruck Jacobsen SV 2322
Bunkerrake Cushman Textron
Golftruck John Deere
Fairwaymaaier John Deere
Teemaaijer John Deere
Tractor New Holland
Amazone bladramer en uitkamer
Greenplex III Jacobsen 214
Groundsmaster 4000 Toro Kubota 2003 T
Workman Electric 07280TC Toro

Werktuigen

Grasmachine Jacobsen Simplex
Puttingmaaier Jacobsen Simplex
2 Kettingzagen
2 Bosmaaiers
Blazer Brigs en Stratton
Hogedrukreiniger Karcher
Sproeitron Jacobsen
Grasopramer Demo 2200
Vandaele clipper armklepelmaaier

Aanhangwagens

Vertidrain 7212
Slicer
Meststofstrooier (Amazone)